

MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

L'excavació a la fossa de l'ermita del Remei de Flix recupera els cossos de 57 excombatents de la batalla de l'Ebre

Flix A. P.

Els treballs d'exhumació a la fossa de l'ermita del Remei, de Flix, han finalitzat amb la recuperació dels cossos de 57 soldats excombatents de la batalla de l'Ebre. Es tracta de la fossa més gran que es va exhumar al país durant el 2023.

La fossa estava associada a un hospital de campanya que es va instal·lar en un indret proper, tal com demostra el material mèdic i les amputacions que s'han pogut recuperar arran de l'excavació. Les tasques d'excavació van començar al mes de

setembre de l'any passat i s'han allargat durant cinc mesos, fins este mes de gener.

La fossa de l'ermita del Remei de Flix forma part del pla de fosses de la Generalitat i va ser catalogada pel catedràtic de la URV, Josep Sánchez Cervelló. La troballa de la fossa va ser fortuïta l'any 2013, quan uns nens jugaven amb pales i cubells de platja en una parcel·la propera a l'ermita. A partir d'aquí, es va precintat l'espai, tot i que ja hi havia diversos testimonis que apuntaven de l'existència d'un hospital de campanya als voltants de l'ermita del Remei.

En una visita a les excavacions de Flix, el director general de Memòria Democràtica de la Generalitat, Alfons Aragoneses, va avançar que pròximament el Departament de Justícia posarà en servei un banc digital on es podrà consultar un inventari amb els objectes que s'han recuperat de les fosses que s'han exhumat durant l'execució del pla de fosses. L'objectiu és poder posar llum als fets històrics que es van viure i també poder avançar en el coneixement del conflicte i l'organització sanitària durant la Guerra Civil a Catalunya. Alfons Aragoneses ha

destacat que **"cada excavació, recerca i investigació científica fa palès el compromís del Govern amb els principis internacionals de veritat, justícia, reparació i garanties de no repetició"**.

D'altra banda, l'alcalde de Flix, Francesc Barbero ha assegurat a través de les xarxes socials que **"el proper pas serà dignificar l'espai"**.

La parcel·la de la fossa és la més propera a l'ermita del Remei i la gran plaça, i fins a l'aparició de les restes havia tingut, sobretot, usos recreatius. Els veïns del municipi, durant el Dilluns de Pasqua, tenen el costum de visitar l'ermita i fer els àpats en les diferents parcel·les de l'entorn, en el conegut popularment com el "dia de l'ermita", de Flix. ■